
Scenariusz zajęć dla uczniów klas I-III szkoły gimnazjalnej

Temat: „Poznaj Marię, dziewczynę,
która lubi mieć plan”

Scenariusz zajęć dla uczniów klas I-III szkoły gimnazjalnej

Temat: „Poznaj Marię, dziewczynę, która lubi mieć plan”

Cele zajęć:

- Poznanie specyfiki zaburzenia jakim jest autyzm.
- Pogłębienie wiedzy uczniów na temat cech charakterystycznych osób ze spektrum autyzmu (relacje społeczne, komunikowanie się, zachowania, zainteresowania osób z autyzmem)
- Zrozumienie problemów osób ze spektrum autyzmu i ich trudności w rozumieniu świata
- Uświadomienie różnorodności zaburzeń ze spektrum autyzmu
- Uwrażliwienie uczniów na osoby ze spektrum autyzmu, ich problemy i możliwości pomocy
- Pogłębienie wiedzy na temat samego siebie

Przewidywane osiągnięcia:

Uczeń:

- wie, że autyzm jest jedną z niepełnosprawności
- wie, że osoby ze spektrum autyzmu mogą funkcjonować na bardzo różnym poziomie
- wie, że osoby z autyzmem mają problemy w zakresie relacji społecznych, komunikowania się i zainteresowań
- potrafi podać cechy charakterystyczne dla wybranej osoby z autyzmem w zakresie relacji społecznych, komunikowania się i zainteresowań
- uświadamia sobie w jaki sposób można pomóc osobie z autyzmem

Pomoce do przeprowadzenia zajęć:

- komputer z dostępem do internetu, głośniki
- link do filmu „Podróż Marii”
- link do trailera „Maria i ja”
- link do filmu „Inny szuka szczęścia”
- kilka egzemplarzy książki „Maria i ja”
- wydruk rysunku twarzy Marii
- flipchart, tablica magnetyczna, magnesy lub taśma klejąca
- flamastry, klej
- bloczek różnokolorowych kwadratowych karteczek samoprzylepnych
- prezentacja multimedialna
- materiały o autyzmie dla wolontariuszy prowadzących zajęcia

Czas trwania zajęć: 2 x 45 minut

Scenariusz zajęć dla uczniów klas I-III szkoły gimnazjalnej

Temat: „Poznaj Marię, dziewczynę, która lubi mieć plan”

Przebieg zajęć:

1. Powitanie.

Przedstawienie się wolontariusza. Krótkie przedstawienie Fundacji Orange, jako organizacji wspomagającej osoby z niepełnosprawnościami.

2. Wstęp. Wprowadzenie

Prowadzący wyjaśnia cel spotkania: zapoznanie i poszerzenie wiedzy na temat specyfiki autyzmu.

Prowadzący pyta, czy uczniowie znają jakąś osobę z autyzmem, Zespołem Aspergera lub innymi zaburzeniami ze spektrum autyzmu.

3. Co to jest autyzm? - burza mózgów

Prowadzący przykleja na flipczarcie kartkę z rysunkiem twarzy Marii, jako przedstawicielki grupy osób z autyzmem. Pyta, co uczniowie wiedzą na temat autyzmu, jakie mają skojarzenia z tym słowem.

Uczniowie dostają kolorowe karteczki samoprzylepne, na jednej zapisują jedno skojarzenie ze słowem autyzm lub znaną sobie informację na temat autyzmu. Prowadzący pyta o wnioski.

Uczniowie odczytują informację Po odczytaniu informacji z karteczki – podchodzą do tablicy i przyklejają ją wokół portretu Marii / lub prowadzący zapisuje tę informację na flipczarcie.

Lista informacji zgromadzonych przez uczniów może posłużyć później do dyskusji.

Scenariusz zajęć dla uczniów klas I-III szkoły gimnazjalnej

Temat: „Poznaj Marię, dziewczynę, która lubi mieć plan”

4. Autyzm jest niewidoczny

Prezentuje zdjęcia różnych osób, wśród nich znajdują się osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (prezentacja slajdy:)

Pytanie: Która z tych osób ma autyzm? (Wśród zdjęć są zdjęć, są fotografie Donny Williams, Temple Grandin, Lucka Jacksona, Alex Brauns, Dietmar Zoller, Raun Kauffman, Maria Gallardo
Wniosek: autyzm jest „niewidoczny”, nie można go rozpoznać po wyglądzie osoby.

Prowadzący pyta, czy uczniowie znają jakąś osobę z autyzmem, Zespołem Aspergera lub innymi zaburzeniami ze spektrum autyzmu.

5. Przedstawienie postaci Marii. Prezentacja książki.

Prowadzący nawiązuje do poprzednich punktów i prezentuje książkę „Maria i ja”. Wyjaśnia, że jest to historia o jednej z osób z autyzmem. Książka została napisana i narysowana przez ojca Marii.

6. Prezentacja traileru filmu dokumentalnego „Maria i ja” / albo prezentacja aktualnego zdjęcia Marii, bo może kolejny film to będzie za dużo...

Maria jest realną osobą, aktualnie skończyła 18 lat i mieszka w Hiszpanii. Dziewczyna mieszka w Hiszpanii. Razem ze swoimi rodzicami jest bohaterką filmu dokumentalnego przedstawiającego jej życie.

Wyjaśnienie, że nie możemy przedstawić całego filmu dokumentalnego, ale możemy poznać Marię oglądając inny filmy – narysowany przez jej ojca.

Scenariusz zajęć dla uczniów klas I-III szkoły gimnazjalnej

Temat: „Poznaj Marię, dziewczynę, która lubi mieć plan”

7. Prezentacja filmu animowanego „Podróż Marii”.

Jej ojciec dzięki temu, że jest rysownikiem on też jest autorem rysunków do filmu animowanego na temat. Przedstawiającego charakterystykę funkcjonowania dziewczyny.

Zadaniem uczniów jest przyjrzenie się najbardziej charakterystycznym cechom Marii.

8. Rozmowa na temat filmu, co uczniowie zapamiętali na temat funkcjonowania Marii.

Wyjaśnienie, że Maria jest osobą o głębszych problemach rozwojowych: słabo mówi i ma trudności z rozumieniem mowy, używa obrazków do komunikowania się, ma problem z rozumieniem emocji innych ludzi, ma powtarzalne zachowania i rytuały, nie lubi zmian.

Prowadzący wyjaśnia, że osoby ze spektrum autyzmu mogą funkcjonować w bardzo różny sposób

9. Prezentacja fragmentu filmu „Inny szuka szczęścia” o młodym człowieku z Zespołem Aspergera

Prowadzący wyjaśnia, że osoby ze spektrum autyzmu mogą bardzo różnić się między sobą swoimi zachowaniami i nasileniem problemów. Wyjaśnienie, że Zespół Aspergera jest to lżejsza forma autyzmu. Zaproszenie do obejrzenia filmu dokumentalnego o chłopaku z Zespołem Aspergera <http://www.youtube.com/watch?v=DKthiOJalsI>

film prezentowany do minuty 05:02

Scenariusz zajęć dla uczniów klas I-III szkoły gimnazjalnej

Temat: „Poznaj Marię, dziewczynę, która lubi mieć plan”

10. Podsumowanie obu filmów.

Prowadzący pyta jakie cechy charakterystyczne uczniowie widzieli u bohaterów obu filmów. Odniesienie do cechy wymienianych na początku zajęć. Weryfikacja tych cech. Które z wymienionych wcześniej cech widać było u bohaterów. Jakie nowe moglibyśmy dodać? Jeśli padają jakieś nowe wnioski, uczniowie zapisują na karteczkach i umieszczają na flipczarcie.

Podczas wymieniania kolejnych grup problemów Prowadzący zapisuje na górze arkusza z flipczartu hasła: **Kontakty społeczne, Porozumiewanie się, Umiejętności i zainteresowania.**

11. Ćwiczenie: Jesteśmy różni.

Prowadzący proponuje wspólne ćwiczenie, którego celem jest przyjrzenie się sobie i innym. Rozdaje uczniom karty „Jesteśmy różni”.

Prowadzący wyjaśnia, by uczniowie zaznaczyli na pierwszej skali ocenę własnych umiejętności w danym zakresie, a następnie ocenili umiejętności Marii i Tomka na podstawie filmów, które widzieli.

– Praca indywidualna uczniów – wypełnienie kart.

– Dyskusja moderowana na forum całej klasy. Przykładowe pytania:

- Czy widzą różnice pomiędzy sobą a Marią i Tomkiem?
- W czym Maria i Tomek są do siebie podobni a czym się różnią?
- Czy trudno było zaznaczyć ocenę na skalach?
- Czy pamiętają jakie umiejętności mają Maria i Tomek?
- Czy pamiętają jakie trudności mają Maria i Tomek?
- Jakie problemy w życiu codziennym mogą wynikać w trudności związanych z autyzmem

Prowadzący podsumowuje, że każdy z nas może się bardzo różnić między sobą swoimi umiejętnościami, zainteresowaniami, mocnymi i słabymi stronami. Tak samo osoby z autyzmem mogą mieć bardzo różne umiejętności i problemy. Choć wszyscy oni mają problemy z kontaktami z innymi ludźmi, komunikowaniem się z innymi oraz specyficzne, czasem dziwne zainteresowania.

12. W jaki sposób można pomóc osobom z autyzmem – burza mózgów

Prowadzący zdejmuje arkusz z cechami osób z autyzmem z flipczartu i przewiesza go w inne miejsce – tak, żeby uczniowie nadal mogli go widzieć.

Pisze na nowym arkuszu hasła:

– Problemy z kontaktami społecznymi.

- **Pytanie do uczniów:** W jaki sposób można pomóc osobie, która ma problemy z nawiązywaniem kontaktów społecznych, np. z rozpoczynaniem rozmowy, jak powinniśmy się do niego zwracać, jak zachowywać?

Pomysły: dawać czas na zapoznanie się z nowymi osobami, starać się nawiązywać kontakt wzrokowy, ale nie być w tym nachalnym, być spokojnym, cierpliwym, proponować wspólne aktywności ale nie nalegać na siłę jeśli ta osoba od nas odchodzi, nie obrażać się w takich sytuacjach, itp.

– Problemy w rozumieniu mowy i komunikowaniu się.

- **Pytanie do uczniów:** W jaki sposób pomóc osobie, która może mieć problem z rozumieniem mowy i sama dość słabo mówi? Można tu powołać się na sytuacje osoby, która przyjeżdża z innego kraju i nie zna zbyt wielu słów w naszym języku.

Pomysły: mówić wolniej, kierować komunikat do osoby, pokazywać przedmioty, obrazki kiedy się do niego mówi, itp.

– Problemy z rozumieniem emocji.

- **Pytanie do uczniów:** W jaki sposób można pomóc rozumieć emocje komuś kto ich nie rozumie? Jakbyśmy byli w zupełnie innej od naszej kulturze, gdzie mimika i zachowanie innych może zupełnie coś innego znaczyć, np. tak jak w kulturze dalekiego wschodu.

Pomysły: nazywanie co się przeżywa, wyjaśnianie jak ktoś może się czuć w określonych sytuacjach, np. kiedy dostanie się prezent, kiedy dostanie się złą ocenę, kiedy ktoś nam coś zepsuje, itp.

– Problemy ze zmianami, reagowanie strachem na nowe sytuacje.

- **Pytanie do uczniów:** Jak pomóc osobie, która nie wie co będzie i tego bardzo się boi? To tak jakbyśmy się znaleźli w zupełnie nowym dla nas miejscu, wśród nowych ludzi, wiemy, że musimy spędzić tu wiele godzin, ale zupełnie nie wiemy co się będzie z nami działo.

Pomysły: uprzedzanie o tym co ma się stać, np., o zmianie w planach lekcji, zmianach planów na popołudnie, itp.

Scenariusz zajęć dla uczniów klas I-III szkoły gimnazjalnej

Temat: „Poznaj Marię, dziewczynę, która lubi mieć plan”

13. Podsumowanie spotkania

Prowadzący pyta uczniów, czy dowiedzieli się czegoś nowego na zajęciach.

Podkreślenie, że każdy z nas jest inny, tak samo osoby z autyzmem są różne. Każdy z nas jest wyjątkowy. Prowadzący rozdaje przypinki „**Jestem wyjątkowy, jak każdy**”.

14. Omówienie zadania do zrobienia w domu – Quiz „Mity i fakty na temat autyzmu”

Quiz dostępny na stronie internetowej. Na stronie internetowej dostępne także inne materiały na temat zaburzeń ze spektrum autyzmu.

15. Podziękowanie za uczestnictwo w zajęciach i pożegnanie.